

Z OBSAHU	Milosrdenství a dialog. Katecheze papeže Františka	04
	Mučedníci nacismu: Oběti z řad polských biskupů	06
	Plodnost lásky. Kosmický a eucharistický význam otevřenosti vůči životu	08
	Jak a proč definovat rodinu? Nad novou koncepcí rodinné politiky	11

TRADICE OTCŮ

Z komentáře na Lukášovo evangelium od svatého Alberta Velikého (kolem 1200–1280)

To konejte na mou památku. K tomu připomeňme dvě věci. Za prvé: příkaz slavit eucharistii; to je naznačeno slovy: *To konejte.* A za druhé: je to památka na Pána, vydávajícího se pro nás na smrt.

Nemůžeme konat nic líbeznějšího. Vždyť co by mohlo být líbeznějšího než to, v čem Bůh ukazuje celou svou dobrotu vůči nám? *Neustále jsi jim poskytoval hotový chléb z nebe, který je schopný dát všechnu rozkoš a ukojit každou chuť. Od tebe poslaná výživa ukázala totiž tvoji něžnost k tvým dětem, neboť vyhovovala přání toho, kdo ji požíval, a přizpůsobovala se chuti, jak si kdo přál* (Mdr 16,20–21).

A nemohlo být přikázáno nic prospěšnějšího k spáse. Vždyť tato svátost je plodem stromu života, a kdo ho požívá s upřímnou vírou a zbožností, neokusí nikdy smrt. *Stromem života je těm, kdo se jí chápou, blažení jsou ti, kdo se k ní vinou* (Př 32,18). *Kdo jí mne, bude žít ze mne* (Jan 6,57).

A nemohlo být přikázáno nic, co by si víc zasloužilo lásku. Vždyť tato svátost uskutečňuje lásku a sjednocení. Dát se za pokrm je projevem největší lásky. *Což neřikala moje čeládka: Je vůbec někdo, koho by nenasytil masem?* (Job 31,31) Jako by říkal: Tolik jsem je miloval a oni mě, že jsem si přál být v jejich útrobach a oni si přáli tak mě přijmout do sebe, aby byli mou součástí a stali se mými údy. Opravdu, žádným jiným způsobem se nemohli tak důvěrně a přirozeně spojit se mnou a já s nimi.

A nemohlo být přikázáno nic, co by se víc podobalo věčnému životu. Vždyť věčný život trvá tím, že se Bůh ve své dobrotě sám dává těm, kdo žijí v nebeské blaženosti.

Hieronymus Francken: Podobenství o deseti pannách (1616). Foto: Wikipedia

Víme, co je správné a dobré

Není snadné vytrvale a bez výtáček usilovat o vynikající charakter, a zvláště ne v naší zcela sekularizované společnosti. V této naší společnosti existuje tolik sil, jež nás nabádají, abychom se jim i se svými sklony poddali bez ohledu na to, co je spravedlivé a čisté. Existuje tolik sil, jež přímo útočí na to, co považujeme za nejsvětější: na důstojnost každého lidského života od okamžiku početí do okamžiku přirozené smrti; na manželství jako na jediné, posvátné, právoplatné místo milostného spojení; a na svobodu řídit se naší náboženskou vírou v každém aspektu života. My ale víme, co je správné a dobré jak pro nás samé, tak pro celou společnost a svět; díky Boží milosti jsme poznali našeho Pána, Ježíše Krista, a spásu, kterou nám může jediné on dát. ...

Podobenství o deseti pannách nám pomáhá porozumět tajemství Kristova života, které nadále působí v životě každého z nás a přináší hojnou úrodu sva-

losti života. Zároveň je jasné, že Kristův život v nás závisí na naší svobodné odpovědi, odpovědi lásky na jeho nezměrnou a neutuchající lásku k nám, v Církvi. Moudré panny si ze všeho nejvíce cení svého zasvěcení Ženichovi, a proto se starají o to, aby jejich lampy plály jasným plamenem a mohly tak uvítat Ženicha při jeho příchodu. Stejně tak i my, kdo cele náležíme Kristu, prostřednictvím díla jeho lásky, budme připraveni setkat se s Kristem při jeho příchodu; budme připraveni jak v situacích našeho každodenního křesťanského života, tak i v Poslední den, kdy přijde ve své slávě, aby obnovil veškeré Stvoření pro Otce. Jako moudré panny víme, že neexistuje nic důležitějšího než bdít bez ustání, očekávat Krista a zvat ho do našeho života.

Náš Pán k nám mluví na závěr podobenství o pannách: „Bděte tedy, neboť neznáte dne ani hodiny.“ Bláhové pan-

Dokončení na str. 2

P. Ernest Simoni Troshani
Foto: Radio Vaticana

Nový albánský kardinál: kněz, který strávil 28 let v pracovních táborech

Albánský kněz P. Ernest Simoni Troshani (*1928), který byl 28 let vězněn a mučen, je jedním ze sedmnácti nových kardinálů jmenovaných papežem Františkem, kteří budou 19. listopadu ve Vatikánu uvedeni do kardinálského stavu. Je jedním ze čtyř kardinálů starších 80 let, kteří nemohou volit v konkláve, ale byli jmenováni kvůli své službě Církvi.

Když papež František v roce 2014 navštívil Albánii, byl pohnut až k slzám, když mu kněz popisoval dvě desetiletí věznění, mučení a nucených prací, které trpěl za kruté albánské komunistické vlády za to, že se odmítl vzdát své katolické víry. „Dnes jsem se dotkl mučedníka,“ řekl papež František po svém setkání s P. Simonim. Nyní svědectví tohoto kněze ocenil tím, že jej jmenoval do kolegia kardinálů.

Pro malou albánskou katolickou církev je toto jmenování hluboce symbolickým gestem uznání utrpení katolických duchovních během vlády stalinistického diktátora Envera Hodži, který v roce 1967 zakázal náboženství. „Je to pocta knězi symbolizujícímu utrpení všech albánských duchovních,“ řekl mluvčí Církve Rev. Gjergj Meta.

Během svého věznění se P. Simoni stal duchovním vůdcem mnoha vězňů, kteří pak vystoupili na jeho obhajobu, když byl po povstání v roce 1973 znovu odsouzen k smrti. Díky jejich svědectví byl ušetřen.

P. Simoni bude povýšen do kardinálského stavu dva týdny poté, co Vatikán poctí 38 jeho spolubratří, kteří byli pronásledováni nebo popraveni za Hodžova režimu. Obřad blahorečení je naplánován na 5. listopadu v albánském městě Shkoder, kde se konala první veřejná mše svatá po pádu komunismu.

CH

Dokončení ze str. 1

ny začaly být bezstarostné, nepečovaly již o dar svého pouta k Ženichovi. Jeho příchod je proto překvapil a ony nebyly připraveny ho uvítat. Stejně tak i my sami jsme pokoušeni ztratit smysl pro údiv nad velkým tajemstvím Boží lásky; lásky, která nás zachraňuje před úklady ďáblůvými a naplňuje nás láskou Boží. Ve velkém i malém jsme pokoušeni, abychom se stali nepozornými vůči každodennímu společenství s Kristem, které se uskutečňuje skrze modlitbu, oddanost, účast na Nejsvětější Eucharistii, denní zpytování svědomí a vzbuzování lítosti, pravidelné setkávání se s Kristem ve svátosti pokání. Namísto toho, abychom svá srdce zcela darovali Kristu, k čemuž jsme povoláni, žijeme čím dál tím více sami pro sebe a pro jistá pozemská dobra a potěšení, která nás v jakémkoliv okamžiku mohou odtrhnout od skutečného zdroje naší svobody a radosti, od Krista, našeho jediného Snoubence.

J. E. Raymond Leo kardinál Burke (výběr z jeho homilií při mších svatých ve Vyšším Brodě a v pražské strahovské bazilice při jeho návštěvě ČR ve dnech 12.–15. října 2016)

Pronásledování a zapomenutí. Smutné osudy křesťanů ve světě

Každé dvě hodiny je na světě zabit jeden křesťan kvůli své víře. Přesto se o jejich osudech mnoho nemluví. „Křesťané jsou s naprostou jistotou nejvíce pronásledovanou skupinou na světě,“ uvedl Peter Sefton-Williams z nadace Církev v nouzi. Až 75 procent náboženských útoků je namířeno proti vyznavačům Krista.

Rok 2015 byl pro křesťany dosud nejhorším: počet zavražděných kvůli víře stoupl o necelé 3 tisíce na více než 7 tisíc. Do tohoto čísla není započítána Severní Korea, Irák a Sýrie, kde je nemožné vytvořit statistiky.

Na tuto situaci opakovaně upozorňuje papež František: „Modleme se za křesťany, kteří jsou pronásledováni, často za ostudného mlčení mnohých,“ napsal před časem na sociální síti Twitter. „Svět se snaží ukryt pronásledování křesťanů,“ uvedl jindy.

Že právě nezamlčování těchto zločinů může pomoci, dokazuje i případ soudánské matky Meriam Ibrahimové, odsouzené k trestu smrti, jež byla nakonec propuštěna na základě intervencí jednotlivců, vlád a organizací po celém světě. I tento příběh ukazuje, že upozorňování na porušování práv křesťanů, stejně jako jiných pronásledovaných skupin, má smysl a pomáhá k záchraně mnoha životů.

Církev.cz

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Církev nepovoluje rozptylování popela zemřelých, ani jeho domácí uchovávání

V úterý 25. října představil Gerhard kardinál Müller, prefekt Kongregace pro nauku víry, novou instrukci o pohřbívání zemřelých a uchovávání popela v případě pohřbu žehem *Ad resurgendum cum Cristo*. Dokument je určen všem biskupům katolické církve, avšak přímo se týká života každého věřícího. Jak podotkl německý kardinál, jeho sepsání si vynutil rostoucí počet kremací v mnoha zemích a následné uchovávání popela v domácím prostředí či jeho rozptylování v přírodě. Instrukce jednak pokládá důraz na přednostní pohřbívání do země, jednak vydává normy k uchovávání popela s cílem zamezit anonymnímu pohřbívání.

„Pokud se z oprávněných důvodů přistoupí ke kremaci mrtvého těla, popel věřících má být uchováván na posvátném místě, tedy na hřbitově, v kostele anebo prostranství vyhrazeném k tomuto účelu. Uchovávání urny v soukromých obydlích není povoleno. Místní ordinář může pouze za vážných a výjimečných okolností a po dohodě s biskupskou konferencí či synodou udělit povolení k domácímu uchovávání popela. Aby se zabránilo jakémukoli nedorozumění panteistického, naturalistického a nihilistického rázu, není povoleno rozptylovat popel do vzduchu, sypat na zem, do vody či jinam, ani z popela zesnulého vytvářet upomínkové předměty,“ uvádí se v instrukci.

Dále se poznamenává, že „zemřelí věřící jsou součástí Církve, předmětem vzpomínky a modlitby živých, a proto je dobře, aby Církev jejich ostatky přijala a uctivě uchovávala na místech již po staletí žehnaných za tímto účelem. Tak nebudou zemřelí ochuzeni o modlitbu dalších příbuzných a celého křesťanského společenství.“

Instrukce samozřejmě nemá zpětnou platnost a nedají se z ní vyvodit žádné církevní postihy. V případě, že věřící kupříkladu rozptýlili popel svých drahých, doporučuje se alespoň jmenně označení onoho místa, aby se zamezilo anonymitě smrti. „Zemřelý člověk je Boží syn, je součástí Kristova těla a Božího lidu. Proto neexistují pouze soukromé obřady rozloučení se zesnulým, nýbrž veřejný církevní obřad. Myslím, že musíme překonat příliš individualistické myšlení, omezené na vlastní rodinu. Naše konkrétní rodina je součástí širší Boží rodiny,“ vysvětlil kardinál Müller.

RaVat

Katolíci přibývají po celém světě, s výjimkou Evropy

V souvislosti se Světovým dnem misí, který se letos slavil už po devadesáté, zveřejnila vatikánská zpravodajská agentura *Fides* obvyklou statistiku o stavu katolické církve ve světě. Vychází při tom z údajů uvedených k 31. prosinci 2014 ve statistické církevní ročence. K tomuto datu žilo ve světě 1 272 281 000 katolíků, kteří přibývají ve všech světadílech s výjimkou Evropy, kde jejich počet naopak poklesl o téměř 60 tisíc. Podíl katolíků na světové populaci se ustálil na 17,77 procentech.

Počet kněží ve světě se zvýšil o 444 nově vysvěcených diecézních kněží, ovšem Evropa ztratila 2564 kněží. Celkový počet biskupů ve světě vzrostl o 64 a přesáhl tak pětitisícovou hranici (5237). Roste počet trvalých jáhnů (o 1371), zejména v Evropě a Americe. Již druhým rokem však klesá počet řeholníků (o 694) a řeholnic (o 10 846). Stejně negativní trend vykazuje počet seminaristů. V současnosti se na kněžskou službu připravuje po celém světě téměř 117 tisíc mužů, přičemž počet seminaristů narůstá pouze v Africe. Roste nicméně zájem o nové formy zasvěceného života v ženských sekulárních institutech, které dnes po celém světě čítají téměř 25 tisíc členek. Nadále se zvyšuje také účast laiků na životě Církve – přibylo víc než 800 laických misionářů a značně vzrostl počet katechistů a katechetů. O více než 100 tisíc jich přibylo v Africe, kde katechisté dostávají od místních biskupů povolení k udílení křtu.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

SLOVO KNĚZE

Nedávno byl státní svátek. Dřív se ten den připomínalo ještě znárodnění klíčového průmyslu a federativní uspořádání Československa. Věci, které jsou již pasé. Zůstává vznik samostatné republiky – ale je co slavit?

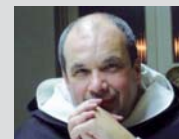
S odstupem času vidíme, že to není tak jasné. Český stát měl svou neztracitelnou identitu po staletí. I v rámci habsburské monarchie stále trvalo České království a český národ. Poslední český král, blahoslavený Karel, chtěl autonomii národů Rakousko-Uherska ještě více zvýraznit a dosáhnout spravedlivého federativního uspořádání v rámci císařství. Nebylo mu dopřáno.

Zdáleka ne všichni Češi jásali nad rozpadem monarchie. Mnozí měli pozitivní vztah jak k panovníkovi, tak k říši, jejíž jsme byli součástí. Zánik Rakousko-Uherska se nesl na vlně poválečné euforie, a ne úplně pravdivých informací, jak jsme byli „utlačováni“. Vznik Československé republiky byl nelegitimní a poznamenán dvěma chybami. Operovalo se neexistujícím československým národem a úplně se pominul fakt početné německé menšiny. Přitom Němců bylo v nové republice více než Slováků. Stržení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí a volání „Pryč od Říma“ jen podtrhlo nepatřičnost zrodu republiky.

Důsledky na sebe nedaly dlouho čekat. Chyběla centrální mocnost a nové malé státy nebyly s to čelit agresorům ať ze západu, či z východu. Došlo k další, mnohem hroznější válce. Republikou se prohnaly dvě totality a zanechaly po sobě spoušť.

I dnes se k nám od západu tlačí tzv. měkká totalita utvářená zvrácenými ideologiemi právě probíhající antropologické revoluce. Čelíme též migrační vlně, která je, podle všeho, uměle vyvolávaná. To nás spontánně dává dohromady s historicky i názorově blízkými státy střední Evropy. A tak mi není cizí myšlenka obnovy monarchie a též nahrazení sekulárních prezidentů panovníkem Bohem pomazaným.

fr. Pavel Maria OP

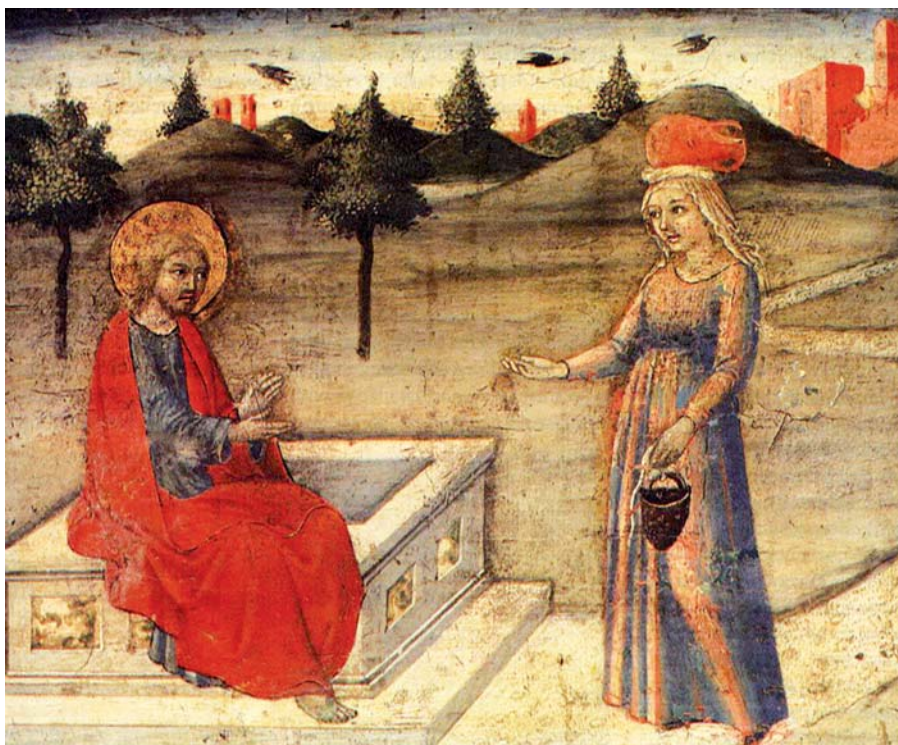

fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy

MILOSRDENSTVÍ A DIALOG

Katecheze papeže Františka na mimořádné generální audienci

Sano di Pietro: Ježíš a Samaritánka (15. století). Foto: Flickr, carulmare (CC BY 2.0)

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Úryvek z Janova evangelia (4,6–15), který jsme slyšeli, podává Ježíšovo setkání se samařskou ženou. Na tomto setkání zaráží velice jadrný dialog mezi ženou a Ježíšem. Dnešek nám umožní zdůraznit velmi důležitý aspekt milosrdenství, kterým je právě dialog.

Dialog je výrazem čínorodé lásky

Dialog umožňuje lidem, aby se poznali a navzájem pochopili své požadavky. Je především znamením velké úcty, protože staví lidi do postoje naslouchání a přijímání těch nejlepších aspektů jeho účastníků.

Za druhé je dialog výrazem čínorodé lásky, neboť může pomoci při hledání a sdílení obecného dobra, aniž by ztrácel ze zřetele odlišnosti. Dialog nás kromě toho zve, abychom stanuli před druhým a spatřovali v něm Boží dar, který nás oslovuje a žádá, aby byl uznán.

Pravý dialog potřebuje chvíle ztišení

Častokrát se nesetkáváme s bratry, přestože žijeme vedle nich, zejména když necháme svoji pozici převážet nad tou,

Dialog nás zve, abychom stanuli před druhým a spatřovali v něm Boží dar, který nás oslovuje a žádá, aby byl uznán.

kterou zaujímá druhý. Nevedeme dialog, když nenasloucháme dostatečně anebo se snažíme přerušovat druhého, abychom dokázali, že máme pravdu. Kolikrát jen při naslouchání přerušujeme druhého a říkáme: „Ne, ne. Tak to není!“ a nenecháme člověka vysvětlit, co chce říci. Tak se dialogu zamezuje, je to agrese. Naproti tomu pravý dialog potřebuje

buje chvíle ztišení, ve kterých se rozpoznává mimořádný dar Boží přítomnosti v bratřovi.

Dialog v rodinách

Drazí bratři a sestry, vedení dialogu pomáhá lidem zlidšťovat vztahy a překonávat nepochopení. Velice je zapotřebí dialogu v našich rodinách. O kolik snadněji by se řešily problémy, kdybychom se naučili vzájemně si naslouchat! Tak je tomu ve vztazích mezi manželem a manželkou, mezi rodiči a dětmi. Kolik jen pomoci může vzejít z dialogu mezi učiteli a jejich žáky anebo mezi vedoucími a pracovníky, aby bylo možné dobrat se co nepříznivějších pracovních podmínek.

Dialog v Církvi a společnosti

Také Církev žije dialogem s muži a ženami všech dob, aby byly pochopeny potřeby, které tkví v srdci každého, a přispělo se tím k uskutečňování obecného dobra. Pomysleme na velký dar stvoření a na odpovědnost, kterou máme všichni v péči o náš společný dům: dialog na toto tak ústřední téma je nevyhnutelným požadavkem. Pomysleme na dialog mezi náboženstvími pro objevení hluboké pravdy jejich posláním mezi lidmi a v přínosu k vytváření pokoje a sítě vzájemné úcty a bratrství (srov. *Laudato si'*, 201).

Dialog je požadavkem lásky

A na závěr: všechny formy dialogu jsou výrazem velkého požadavku lásky Boha, který jde vstříc všem a vkládá zrnko své dobroty do každého, aby mohl spolupracovat na jeho stvořitelském díle. Dialog boří zdi rozdělení a nepochopení; vytváří mosty komunikace a nepřipustí, aby se někdo izoloval a uzavíral do svého malého světa. Nezapomínejte, že vést dialog znamená naslouchat tomu, co mi říká druhý, a s mírností říkat to, co si myslím já. Pokud se tak jedná, zlepší se rodina, čtvrť i pracovní prostředí. Pokud však nedovolím, aby mi druhý pověděl vše, co má na srdci, a začnu křičet – dnes se

hodně křičí –, nepovede takovýto vztah k dobrému; nepovede k dobrému vztah mezi manželem a manželkou, mezi rodiči a dětmi. Naslouchat, vysvětlovat s mírností, neštěkat na druhého, nekřičet, ale mít otevřené srdce.

Ježíš dobře věděl, co bylo v srdci samářské ženy, velké hříšnice, a přece jí neupřel možnost vyjádřit se, nechal ji mluvit až do konce a postupně vstoupil do tajemství jejího života. Toto pouučení platí také pro nás. Prostřednictvím

dialogu můžeme dávat znamením Božího milosrdenství růst a činit je nástrojem přijetí a úcty.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce)*

DUCHOVNÍ SKUTKY MILOSRDENSTVÍ

6. Trpělivě snášet bezpráví. 7. Modlit se za živé i zemřelé a za pronásledovatele

Přinášíme poslední díl seriálu o skutcích milosrdenství, v němž nám P. Stajner nabízí podněty pro vlastní rozjímání a jednání, aby se z nás stávali lidé milosrdenství.

Trpělivě snášet bezpráví

Ctnost je úzkou stezkou po hřebeni hor mezi dvěma srázy, je vrcholem mezi dvěma extrémami: mezi excesem a defektem, mezi přeháněním a nedostatečností. Například skutečná pokora se vyznačuje správným, pravdivým a pevným smýšlením o sobě, o druhých a o životních okolnostech. Excesem je pýcha, přehnané vědomí vlastní důležitosti a skvělosti, nadřazenosti nad druhými. Defektem je hrbatá pokora, sebepodceňování nebo patolízalství, podlézání těm, od nichž čekám nějakou výhodu nebo jichž se bojím, protože by mi mohli uškodit. Nepochybně každé lidské jednání má být ctnostné. Má být ovládáno rozumem, spravedlností, statečností a umírněností.

I skutky milosrdenství musejí být provázeny ctnostmi. To platí zvláště pro snášení bezpráví. Mnohé k tomuto skutku milosrdenství bylo již uvedeno v souvislosti s odpouštěním urážek, neboť tyto dvě záležitosti jsou propojeny.

Bylo by hrubou chybou, kdyby trpělivě snášel bezpráví rodič od svého nezletilého, nebo dokonce malého dítěte, farář od svěřených farníků, biskup od svých diecezáňů a kněží. Zkrátka by bylo velmi nesprávné, kdyby se nositel autority nechal terorizovat a zotročovat těmi, za něž má zodpovědnost jako jejich představený nebo i jako jejich vychovatel. Takové jednání by postrádalo přinejmenším ctnost rozumu a spravedlnosti, protože by

Johann Lucas Kracker: Svatý Jan Nepomucký (1770)
Foto: Wikimedia Commons

Bylo by v nepořádku mlčet k veřejnému zlu pod záminkou trpělivého snášení bezpráví.

dotyčnému upíralo, co mu je nositel autority povinen dát, totiž správnou formaci a vedení. Leckdy dotyčný rovněž může být přemožen falešným strachem nebo podléhá lhotejnosti.

Rovněž by bylo v nepořádku, kdyby lidé jako členové nebo i představitelé církevního nebo kompetentního občan-

ského společenství mlčeli k veřejnému zlu pod záminkou trpělivého snášení bezpráví. Nejsou vzorem ti, kdo se rozhodli skoncovat s tyraníí EU? Dobrý příklad dává i prefekt Kongregace pro bohoslužbu kardinál Robert Sarah, když v rozporu s většinovým postojem vyzývá kněze a biskupy, aby celebrowali mši svatou směrem k východu nebo k apsidě u hlavního oltáře se svatostánkem, a nikoli čelem k lidu, když odmítá rozdělování Eucharistie mimořádnými služebníky a služebnicemi, když povzbuzuje věřící, aby Tělo Páně přijímali vkleče. V této souvislosti nelze opomenout ani kardinála Raymonda Burkeho a biskupa Athanasia Schneidera, kteří kromě podpory lepší liturgické reformy „nesou kříž na trh“ a hlasitě se zastávají Kristova učení o nerozlučitelnosti manželství, ostře kritizující snahy i řady svých spolubratří v biskupském úřadu, kléru a vlivných laiků o relativizaci závaznosti 6. a 9. přikázání Desatera.

Nelze tedy bezduše považovat kdejakou špatnost za příležitost k trpělivému snášení bezpráví. Snad bychom se mohli řídit zásadou: Když se bezpráví týká pouze mé osoby, pak je přijímám a z lásky k Bohu i k utiskovateli trpělivě snáším. Když se však páchá bezpráví na výkonu mých stavovských povinností nebo se dotýká dalších osob a mohu zasáhnout, pak nesmím mlčet. Příkladem k následování je náš Spasitel, svatý Jan Křtitel

a celé zástupy známých i bezejmenných světců, především mučedníků. Z našich pozemských patronů vyniká svatý Jan Nepomucký a svatý Jan Sarkander.

Modlit se za živé i zemřelé a za pronásledovatele

Modlitba se definuje jako nábožné pozvednutí mysli k Bohu, tedy provázené třemi božskými ctnostmi: vírou, nadějí a láskou. Příklad modlitby za živé dává sám Pán: „... ale já jsem za tebe prosil, aby tvoje víra nezanikla“ (Lk 22,32). Zvláště pak ve velekněžské modlitbě: „Prosím nejen za ně, ale také za ty, kdo pro jejich slo-

vo uvěří ve mne“ (Jan 17,20). Pán Ježíš se před svým utrpením modlí tedy i za nás.

Je článkem víry, že žijící věřící mohou svou přímluvou pomáhat duším v očistci. Doklad z Božího zjevení nalezneme v druhé knize Makabejské, když Juda posílá do Jeruzaléma velký obnos za účelem oběti za hříchy mrtvých a vyzývá k modlitbám za ně. „Proto je svatá a spasitelná myšlenka modlit se za mrtvé, aby byli zproštěni hříchů“ (2 Mak 12,45).

Kristus přikazuje modlitby za pronásledovatele: „Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují“ (Mt 5,44). Sám to činí z Kříže: „Otče,

odpusť jim, vždyť nevědí, co činí“ (Lk 23,34). Sem rovněž patří, co bylo řečeno výše o touze po pomstě, jíž se projevuje nezřízený hněv.

Prosím, přijměte zde uveřejněné myšlenky o skutcích milosrdenství jako inspiraci pro vlastní rozjímání a jednání.

P. Filip M. Stajner

P. ThLic. Filip Antonín Maria Stajner, člen Sdružení kněží a jáhnů sv. Dominika, v roce 2000 vážně onemocněl ALS, dnes je ochrnutý na celé tělo

MUČEDNÍCI NACISMU

Oběti z řad polských biskupů

Polský episkopát utrpěl během nacistické tyranie podstatně víc než kterýkoli jiný. Přinášíme dva portréty biskupů-mučedníků, vynikajících svatým životem a osobní statečností.

Osm biskupů, tj. zhruba čtvrtina biskupského sboru, přineslo v průběhu nacistické tyranie obětí života. Další tři včetně kardinála primase Hlonda museli odejít do exilu, deset bylo v internaci či vězení.

Blahoslavený Michał Kozal

Patří k nejkrásnějším postavám tehdejšího polského episkopátu. Narodil se roku 1893 a působil dlouhou dobu jako spirituál a později rektor kněžského semináře v Hnězdně, kde uměl strhnout bohoslovce svojí hlubokou vírou a nadšením pro Krista. Byl také vynikajícím a nebojácným kazatelem. Těsně před válkou roku 1939 ho papež Pius XII. jmenoval světícím biskupem ve Włocławku. Poněvadž tamní sídelní biskup Radoński uprchl na podzim roku 1939 do Velké Británie, ujal se Kozal v jeho zastoupení řízení diecéze. Když byli všichni kanovníci kapituly, profesori semináře a bohoslovci zatčeni, Kozal odvážně protestoval na gestapu.

Nakonec došlo i na něho. Nacisté jej internovali nejprve v biskupském síd-

Blahoslavený Michał Kozal
Foto: <http://www.gimnazjumbialosliwie.pl>

le a poté roku 1941 odvezli bez soudu do koncentračního tábora v Inowroclawi, kde mu esesmani, když se dozvěděli, že je to katolický biskup, naložili podstatně více ran holí po hlavě a kopanců než ostatním vězňům. Odtud následovala

cesta do Dachau navzdory žádostem Svatého stolce o propuštění.

Kozal si v Dachau získal lásku všech spoluvězňů svou laskavostí, obětavou pomocí druhým a zejména odvahou tajně sloužit mši svatou. Český kněz Bedřich Hoffmann ho prosil, aby po válce přijel posvětit opravený kostel v jeho farnosti Horní Bečva na Valašsku. On ochotně slíbil, jen dodal: „Dá-li Pán Bůh šťastně vyjít z koncentračního tábora.“ Jako by tušil, že se nevrátí. Roku 1942, když vypukla infekce tyfu, byl biskup umístěn mezi nakaženými. Nacisté se jej chtěli zbavit a doufali, že i on se nakazí a zemře. Když se tak nestalo, dostal „posilující“ injekci, nicméně jeden polský klerik zaslechl slova esesáckého lékaře: „Bude mít lehčí cestu na věčnost.“ Biskup Kozal se tak stal obětí vraždy spáchané esesáckými dozorcí v koncentráku v Dachau.

Podobným způsobem hitlerovci zavraždili v koncentračním táboře Oranienburg i světícího biskupa z Lublina Władysława Gorala a v Osvětimi světícího biskupa z Płocku Leona Wetmaňského.

Blahoslavený Antoni Nowowiejski
Obzvláště drastický je případ 81letého arcibiskupa z Płocku Antonia Juliana Nowowiejského. Narodil se roku 1858 a vystudoval katolickou Teologickou

Foto: <http://nowowiejski.blogspot.cz>

akademii v Petrohradě (tehdy Polsko ještě nebylo samostatné a jeho značná část byla součástí carského Ruska). Po vysvěcení působil dlouhá léta jako rektor semináře v Płocku, poté jako generální vikář a roku 1908 ho papež svatý Pius X. jmenoval v Płocku sídelním biskupem. V letech 1918–1920 plnil funkci generálního sekretáře polského episkopátu, roku 1930 mu papež Pius XI. udělil titul arcibiskupa *ad personam*.

Po obsazení země nacisty byl roku 1940 zatčen a odtransportován do koncentračního tábora v Działdowě. Tam jej v červnu 1941 esesáci podle několika očitých svědectví ubili k smrti, když mu předtím hodili pod nohy kříž a chtěli, aby jej pošlapal. Když odmítl, následovaly rány pěstmi, holemi a nohama tak dlouho, dokud neskonal.

Na teror vůči biskupům navazoval bezprostředně teror vůči kněžím a řeholníkům, což bude předmětem další části seriálu.

PhDr. Radomír Malý

*PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista*

Použitá literatura:

„Do nich należy królestwo niebieskie“ (autor anonymní), *Gość niedzielný* 13. 6. 1999
Hoffmann Bedřich: *A kdo vás zabije*, Společenské podniky, Přerov 1946
Kempner Maria Benedicta: *Priester vor Hitlers Tribunalen*, St. Benno Verlag, Leipzig 1967
Madajczyk Czesław: *Polityka III. Rzeszy w okupowanej Polsce*, PAN, Warszawa 1970

NAŠE MÍSTO V CÍRKVI – BÝT PRO DRUHÉ

Pastýřský list ke svátku svatě Hedviky 2016

Při příležitosti svátku svatě Hedviky, patronky ostravsko-opavské diecéze, se Mons. Lobkowicz v pastýřském listu zamýšlí nad tím, jaké je naše místo v Církvi. Tuto otázku by si měl klást každý z nás.

Milovaní bratři a sestry,
už dvacet let má v nebi na starosti naši diecézi svatá Hedvika. Je to z rozhodnutí svatého Jana Pavla II., který zřizovací bulou stanovil jako patronku naší diecéze právě tuto světici, která má k našemu kraji tak blízko.

Svatost přesahuje staletí

Je pravdou, že žila před mnoha staletími, společenská situace její doby byla hodně odlišná od té naší, ale přesto nám má co povědět. Svatost totiž přesahuje staletí, přesahuje společenské vztahy, protože svatost je především vztah k Bohu. Je vždy něco, co můžeme i přes ta staletí najít zajímavého nebo i inspirujícího v životě svatých a máme možnost to aplikovat do naší současnosti, do našeho života. Jen si tak vzpomínám na svatého Ignáce, který v době rekonvalescence

po zranění, které jako voják utřil v boji, se začel do životopisů svatých a díky této inspiraci našel cestu k totální proměně svého života a založil řád jezuitů, který se prezentoval jako vojsko Ježíše Krista. My se chceme dnes inspirovat právě svatou Hedvikou, která má i naší době co říci.

Ve škole Ježíšově

Už několik let připravuje malá skupinka autorů materiál zvaný „Ve škole Ježíšově“. Je to text obsahující náměty pro setkávání ve skupinkách a dává i podněty k diskusím a přemýšlení o daných tématech. Letošní téma zní „Mé místo v Církvi“. To není téma jen pro nás, ale v podstatě pro všechny generace, tedy i pro svatou Hedviku. My máme dnes možnost popřemýšlet o místě v Církvi svatě Hedviky. Byla to žena, které se v dětství

dostalo solidního náboženského vychování, a v životě Církve byla jistě hluboce zakořeněná. Modlitební život byl v té době samozřejmostí, zrovna tak jako snaha napodobit Krista i v těch nejmenších věcech. Výchova v klášteře jistě udělala také své, takže když byla provdána za slezského velmože Jindřicha, velmi rychle pochopila, že její současné místo v Církvi je její rodina. Rodina se vším, co k ní patří: tedy společenství s manželem, podpora jeho aktivit, péče o děti, kterých přivedla na svět celou řadu, přičemž si nepřipustila, že by mohla mít právo rozhodovat o svém těle a třeba se nenarozeného dítěte i zbavit. (Mimochoodem, současná mediální argumentace, že neodborně provedený potrat může způsobit smrt matky, je nepřijatelná, protože u každého provedeného potratu je smrt jistá. Když ne matky, tak dítěte.)

S láskou se rozdávát

Kromě těchto stavovských povinností našla své místo v Církvi i v péči o chudé. Stala se opravdu dobrotitelkou slezského lidu, kterému se snažila dobře porozumět, a proto se také intenzivně učila jeho jazyk. I když vznešeného rodu, nechtěla se odlišovat ani svým oblečením od svých „poddaných“. Když ovdověla a zemřel její syn Jindřich II., odešla do kláštera, kde byla poslušná představené, kterou byla její dcera Gertruda. Tato nová životní situace jí tím více pomáhá mít oči otevřené a vidět všechny potřebné a podle svých možností jim pomáhat. To je její místo v Církvi: být tady pro druhé. Ať už je to manžel, děti, chudí, nebo potřební. A s láskou se rozdávát.

Výzva pro nás

Bratři a sestry, není po těch staletích její život tak trochu výzvou pro nás?

Své místo v Církvi najdeme jistě účastí na bohoslužbách, přijímáním svátostí, četbou Písma svatého, stálým vzděláváním se a poznáváním Božích pravd. Ale především také otevřenými očima, kdy

Svatá Hedvika Slezská, miniatura na titulním listu Ostrovského kodexu (1353). Foto: Wikipedia

vidíme nouzi, která panuje kolem nás. Nemám na mysli jen nouzi materiální, ale především nouzi a chudobu duchovní, kdy jako křesťan chci mít na paměti

povinnost povzbudit a potěšit zarmouceného bratra nebo sestru.

Postoj milosrdenství

A bylo by špatně, kdybych nepřipomněl, že nejlepší místo, které mohu v Církvi nalézt, je postoj milosrdenství ke všem, se kterými se setkávám. Nedovedu si představit, že by svatá Hedvika někomu pomáhala a přitom se na něj mračila, případně ho i peskovala za to, že je chudý. Díky příkladu svaté Hedviky chceme pečovat o atmosféru v našich rodinách, z kterých pak vyrůstají další generace křesťanů. Pečujeme o mezilidské vztahy v našich farnostech, umějme pomáhat tam, kde je to zapotřebí. Nebudme nevíšmaví k bolestem druhých. A nad to nade všechno mějme lásku ke Kristu, který je svorníkem dokonalosti a který nás skrze svůj kříž sjednocuje v rodinu Božích dětí. Svatá Hedvika kéž se za nás přimlouvá.

Ze srdce Vám všem žehná

Mons. František Václav Lobkowicz
biskup ostravsko-opavský
<http://www.doo.cz>
(Mezilitulky redakce)

PLODNOST LÁSKY

Kosmický a eucharistický význam otevřenosti vůči životu

Adam pozvedal svůj hlas, mluvil-li s Bohem. Chtěl-li mluvit k zvířatům, shlížel k nim. Avšak teprve po stvoření Evy – „kosti z mých kostí, těla z mého těla“ (Gn 2,23) – mluvil se sobě rovným. Adam a Eva neměli svá vlastní jména dříve, než se setkali (Gn 3,2). Zvířata byla čímsi naprosto odlišným; Adam byl se sebou sám. Eva ale byla v jistém ohledu jím samým, a přesto někým odlišným – někým, koho stvořil Bůh z něj a pro něj. Podobně i Otec a Syn, ačkoliv odlišní, nejsou jeden od druhého odděleni: Jeden věčně vychází z Druhého a směřuje k němu, z něj a pro něj. Jednota Otce a Syna v lás-

Manželský akt není jakýmsi druhem rekreace za účelem dosažení slasti, ale sebezjevením a sebevyprázdňením, jež má kosmický význam.

ce Svatého Ducha je zdrojem veškerého našeho dialogu, společenství i plodnosti. Pro Adama a Evu bylo jejich procitnutí extází v lásce – jejich stav nebyl monismem manipulativní autonomie, ale jednotou společenství bez hanby (Gn 2,21–25). Toto je stav manželský, k němuž se manželé usilují navrátit, stejně jako Církve pozemská společně se svým Ženichem usilují o toto sjednocení, „aby byli jedno, jako my jsme jedno“ (Jan 17,22). Zsvěcený život je ze své podstaty eschatologický – tady a teď je svátostným znamením a předjímanou skutečností budoucího stavu. Manželství má však také

eschatologický rozměr – předznamenává a v jistém smyslu také zpřítomňuje konečný pokoj blaženého patření a nejzazší naplnění Církve v jejím objetí Krista.

Jako láska „až do konce“ vyjevena při Poslední večeři (Jan 13,1) předznamenávala Kříž, který teprve měl přijít, stejně tak tělesné sjednocení manželů předznamenává obět spojenou s budoucím přijetím dětí. Z tohoto pohledu je patrná zvrácenost záměrně neplodného spojení. Ten, kdo nehodně přijímá tělo, přijímá své vlastní zatracení (srov. 1 Kor 11,29). Kdo přijímá Eucharistii, musí být ochoten nést Kristův kříž, neboť toto je

význam daru, na němž má účast. Manželé tedy musí být rovněž ochotni přijmout kříž, který je zároveň jejich korunou – musí být otevření dětem, neboť děti jsou součástí daru, který si vzájemně udílí; odmítat dítě nebo zmařit jeho život znamená dopouštět se násilí na tomto daru.

Zahráváme si s ohněm

Přijímali bychom Eucharistii se stejnou lhostejností, s jakou někteří přijímají partnera do postele? Existují tací, kteří činí jedno nebo druhé nebo obojí. Ale ani v jednom případě bychom neměli jednat lhostejně. Přistupujeme-li k Bohu, dotýkáme se ohně. Přistupujeme-li k druhému člověku – dotýkáme se majetku Boha, Božího obrazu, svátosti Boží – zahráváme si s ohněm. Nejedná se o pouhý druh rekreace za účelem dosažení slasti. Jedná se o sebe-zjevení a sebe-vyprázdnění, které je svou bezprostředností nejintimnější možné, ve svých důsledcích má však kosmický význam. Církev „nestrká nos“ do této oblasti, spíše ukazuje, jak tato sféra lidského života zasahuje do hlubin a otvírá se do výšin. Přátelství manželů je jediné dostatečně veliké, stabilní, silné společenství, které má rozmnožit život Boží v nás. Společné přebývání manželů je svátostnou oblastí. Svatý Duch vane nad těmito vodami a (svými neproniknutelnými milostmi) jim dává tvar a naplňuje jejich prázdnotu.

Naše tělo je liturgickou nádobou. Co nabízíme Bohu v liturgii? Plesnivý chléb a kyselé víno? Má snad být *toto* posvěceno? A co nabízíme svému manželovi? Nějakou uměle oddělenou část sebe sama? Naši hladovou sobeckost? Nabídneme sami sebe v úplnosti vlastní lidské přirozenosti, v těle i duši, spolu s dětmi, které mohou přijít? „Nebráňte dětem, aby přicházely ke mně“ (Mt 19,14). Nechte je vejít do života!

Dávat ze sebe to nejlepší

Co je hodno božské, kosmické Liturgie? Včely, zrno, hrozny nejsou sobecké. Vše, čím jsou, postupují člověku a Bohu. Přemýšlejte o polních liliích. Marnotratně rozdávají svoji vůni a svůj tvar, vzdávají slávu svému Stvořiteli a nabízejí útěchu tomu, kdo je spatří. Necítí potřebu odta-

hovat se nebo se přimknout, jak se jim zlíbí.

Pokaždé, kdy se k sobě manželé přivinou, znovuobnovují svátost svého manželství; každá Eucharistie je znovu-zpřítomněním oběti Kříže. Co v tomto aktu nabízíme Bohu a co sobě navzájem? V jakém jsme stavu, když se nabízíme? „Tato svatá, bělostná hostie“, „beránek bez poskvrny“ – jestliže Bůh při Eucharistii za-

Přátelství manželů je jediné dostatečně veliké, stabilní, silné společenství, které má rozmnožit život Boží v nás. Společné přebývání manželů je svátostnou oblastí.

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

sluhuje zlaté a stříbrné nádoby, čisté víno a chléb, pak můžeme říci alespoň tolik, že manželé zasluhují od toho druhého úctyhodné úmysly a čestnou bezelstnost. Neměl by snad ten, kdo dává nejnítěnější dar, dávat ze sebe to nejlepší? To, co je v člověku nejlepší, není pouze tělo nebo „srdce“, ale celý člověk, tělo a duše, maso a duch, mysl a vůle. Nejsme dualisté – člověk není složen ze dvou věcí, ale je jed-

notou. Obchodní smlouva, prostituce, ani pouhý oddech nebo zábava nemají nic společného se skutečnou láskou jednoho k druhému, jehož milujeme pro něj samého, proto, kým je v plnosti vlastního bytí.

U kořene pojetí sexu jako volnočasové aktivity stojí nihilismus popírající přirozenost, odmítající člověka, nenávidějící Boha. Lidé, kteří se nemilují proto, kým jsou, žijí ve světě míjejícím se realitou, ve světě, v němž chybí láska a naděje. Učí se cynickému rozptýlení, aby nemuseli myslet na bídnou izolovanost vlastního bytí. Jestliže člověk nemá nic, za co by byl ochoten položit svůj život, zbývá mu jen neustálá honba za rozptýlením a potěšením, nebo frenetická aktivita, díky níž nemusí čelit nepříjemným existenciálním otázkám: „Kdo jsem?“, „Proč jsem tady?“, „Jaký je smysl mého života?“, „Co znamená smrt?“

Manželství žité v Kristu

Akt manželského sjednocení s sebou nese nezměrný význam a zodpovědnost, proto bychom si jej měli volit svobodně a s vědomím toho, *čím tento akt je*. Přesně toto nejlepší křesťanské zvyky a zbožné tradice týkající se manželství vždy zdůrazňovaly. Současní křesťané by si měli opět uvědomit, čím manželský akt je, plánují-li svou svatbu a chtějí-li vykročit na dobrodružnou cestu – nebo snad lépe řečeno pouť – manželského života žitého v Kristu. Dosud nesezdání nevědí předem, co se od nich bude žádat nebo jaké břímě radosti a utrpení ponесou, ale přijímají pokorně a s důvěrou tajemství předávaná z věčnosti v časovost, z jednoho věku do druhého. Přijímají s nimi zároveň také milost „být zlomení“ a znovu uzdravení, uchovat a nechat jít, zemřít a znovu vstát. Je to celoživotní iniciace do Velikonočního tajemství, jehož plodem je dokonalá spřízněnost Ženicha a Nevěsty, jednoty věčného života a rodiny přesahující všechny pozemské rodiny.

Plodné manželství

Vtělení vyjadřuje nekonečně plodné panenství. Panenská Matka sama je čirým obrazem tohoto rozměru Vtělení: ta, která „nikdy nepoznala muže“, je matkou Toho, kdo je Mužem v plnosti. Jako panna zpodobuje nejvyšší jednoduchost

Foto: Flickr, fusion-of-horizons (CC BY 2.0)

božství svého Syna, který je, jako Bůh, „nesmíšený“ se stvořením; stvoření nekonečně přesahující. Jako matka zpodbujuje naprosté sebe-darování svého Syna, který je „prvorozeným všeho stvoření“ (Kol 1,15) a „prvorozeným mezi bratry“ (Řím 8,29). Ježíš může sám sebe darovat všem, protože není darován pouze *jedinému*, stejně jako jeho matka může darovat sama sebe Všem, kým je Bůh, může počít Slovo, protože není darována žádnému *muži*, aby z něj počala.

Manželství je plodné – v každém smyslu (nejen fyzickém, ale také mravním, psychologickém a duchovním) – natolik, nakolik je zasvěceno jedinému Snoubenci, který veškerým věcem udílí bytí, život a schopnost plodit. Pár, který počne dítě nikoli pro lásku tohoto Snoubence, ale z jakéhokoli nižšího důvodu, se poskvřňuje. Znamená to totiž, že jeden na druhého hledí pouze jako na příčinu a cíl plození a na svého potomka jako na *svůj vlastní výtvor*, s nímž mohou zacházet, jehož se mohou zbavit a jehož mohou vychovávat zcela podle své chuti. Činí tak ze sebe Boha, opakující zločin Adamův a Evin. Sami chtějí být měrou dobrého a zlého, vlastních osudů a života svých dětí, ačkoli „nikdo není dobrý, jen Bůh sám“ (Lk 18,19). Jedině Bůh je však měrou dobrého či zlého osudu, jedině on je dárce života a jeho cíle.

Člověk byl stvořen v milujícím vztahu s Bohem. Tento vztah byl nutně zamýšlen jako plodný – jak duchovně, tak fyzicky,

neboť veškerá skutečná láska, jež je čímśi vnitřním, co se děje v srdci, nese plody, jež umocňují a vyjadřují lásku ve světě. Láska je plodná, je vždy jistým druhem plození, které tuto lásku ztělesňuje.

Bůh sám je tvůrcem svátostné důstojnosti křesťanského manželství, v němž jsou pravdy vepsané do našeho těla a duše nadpřirozeně pozvednuty a zúrodněny pro věčnost.

Budete jako bohové

Mohli bychom tedy říci, že Adam s Evou tím, že se vytrhli ze svého vztahu s Bohem, poprvé „použili antikoncepci“: odmítli nechat se oplodnit láskou a milostí Boží. Raději chtěli sami poměřovat, kolik lásky dají a kolik jí přijmou; chtěli sami ovládat početí. Je to, jako by si ve svých srdcích říkali: „Bůh vždy chce, abychom ve svých duších nesli stále více dětí, stále v nás plodí další a další děti; neměli bychom snad nad tím vším převzít kontrolu a rozhodovat o tom, kdy *my* budeme chtít jeho děti? Proč by měl on mít toto poněkud dotěrné privilegium, jímž v nás zasívá své sémě, jímž jeho život dávající (a oběť vyžadující) slova pronikají naše duše? Vskutku, vyžaduje od nás, abychom

nejedli ze stromu poznání dobrého a zlého, jako bychom snad měli obětovat vlastní autonomii a svobodu – jako bychom neměli právo rozhodovat o tom, kdy a co budeme jíst, a přijímat pouze to, co on nám chce dát. Převzeme kontrolu nad svou svobodou. Snad dovolíme, aby se z nás zrodilo pár potomků, ale snad jen nebude-li to vyžadovat přílišnou oběť srdce. V každém případě bychom měli začít tím, že budeme jíst ze zakázaného stromu, protože když tak učiníme, poznáme všechna jeho dobrá a zlá tajemství, a potom se dokážeme o sebe postarat sami, budeme potom schopni zamrazit své poznání a rozsemnit se dle svého přání.“

A stačilo, aby had řekl: „Jestliže toto ovoce sníte, budete jako bohové, počnete kdykoli budete chtít.“ Tím se rouhal extatické štědrosti Boží. Celý náš vesmír je pouhým stínem a ozvěnou věčného, nekonečného dávání a přijímání Božího. Jakmile oba snědli ono ovoce, najednou se cítili zahanbeni vlastní nahotou, náhlou absencí vlastní duchovní plodnosti, ztrátou duchovních dětí, jež jim Bůh již dal, i těch, které se jim teprve chystal dát.

Prvotní hřích „duchovní antikoncepce“ se znovu opakuje ve většině moderních manželství, v nichž se manželé snaží rozhodovat o tom, co je v oblasti sexuality dobré a co zlé, místo aby byli poslušni zákona Božího vepsaného v jejich srdce, do samotné struktury jejich těl (neboť tělo samo je zjevením Božím, poslem Božího záměru), vtisštěného jejich duším. Vidíme, že ve všech zdravých společnostech v průběhu celé historie lidé milovali velké rodiny a těšili se z nich, a děti během vyrůstání touží po tomtěž – a neplodnost je často vnímána jako hořké zklamání. Všude tam, kde přirozenost nebyla pokřivena zlovykem, propagandou, veřejným „vzděláváním“ atd., duše mužů i žen tíhnou k přirozenému dobru – mít děti a velké rodiny. Lidové písně, starobylé modlitby a básně, vše vydává svědectví této základní lásce a potěšení z potomstva.

S úctou, bázní a chvěním

Papež Pius XI. v *Casti Conubii* učí s výjimečnou jasností, že muž a žena nejsou těmi, kdo rozhodují o tom, čím manželská láska je nebo jak by měla být zúrodněna. Bůh sám je tvůrcem lidské přiro-

zenosti, přirozeného manželství a jeho vzájemně protkaných cílů. Není nikým menším než tvůrcem svátostné důstojnosti křesťanského manželství, v němž jsou pravdy vepsané do našeho těla a duše nadpřirozeně pozvednuty a zúrodněny pro věčnost. Jestliže každý křesťan může díky přijatému křtu říci: „Na mém těle nesu znamení Pána Ježíše“ (Gal 6,17) a jestliže je ve svátosti manželství duši darována nová identita – identita jednoho z manželů ve vztahu k druhému – pak je třeba hledět na to, s jakou úctou, bázní a chvěním by se manželé měli objímat! (Srov. Flp 2,12) Ten, kdo přijímá nehodně, aniž by si uvědomoval, že přijímá *Tělo Kristovo*, přijímá tak své zatracení (srov. 1 Kor 11,29), neboť váš manžel, vaše manželka je součástí Jeho těla (1 Kor 12,27).

Hřích spáchaný na manželů nebo manželce je tedy hříchem spáchaným vůči Kristu (srov. Mt 25,45). Přijímáme-li manžela nehodně, přijímáme Krista nehodně – „cokoli jste učinili jednomu z těchto maličkých, mně jste učinili“ (Mt 25,40).

Na druhé straně platí také to, co napsal svatý Tomáš Akvinský: náležitě přístupovat k manželskému aktu rozmnožuje v duši milost posvěcující. Kristus je původcem této milosti, cílem pro nějž je tato milost manželům darována, je sjednotit nás s Kristem.

Toto jsou veliké a nádherné pravdy, jimiž křesťanští manželé žijí ve společenství, jimiž hledají (ve svém malém kousku vesmíru) společné dobro jeden pro druhého, ale i pro všechny ostatní: nejprve ve vzájemném daru sebe sama,

posléze v rodině, která z tohoto vzájemného daru vyrůstá, a potom dál a dál jako v soustředných kružicích zrcadlicích hlubokou, všeobjímající a překypující lásku Krista k jeho Nevěště.

Peter Kwasniewski

<http://truthandcharityforum.org>

Přeložila Kateřina Kutarňová
(Mezititulky redakce, kráceno)

Jednu z knih Petera Kwasniewského, Povstávání z prachu: Tradiční liturgie a obnova Církve, vydalo v říjnu 2016 nakladatelství Hesperion (<http://hesperion.cz>)

Peter Kwasniewski Ph.D.,
americký filosof, teolog,
publicista a odborník
na liturgickou hudbu

JAK A PROČ DEFINOVAT RODINU?

Nad novou koncepcí rodinné politiky

Nová koncepce rodinné politiky vymezuje rodinu jako nejméně dvoučlennou skupinu osob, které spolu bydlí. Je takové vymezení rodiny dostatečné? Je opravdu výsledkem společenského konsensu?

„Dnešní rodina je velmi heterogenní kategorií, její struktura se stále dynamicky proměňuje. Rodina je základní sociální jednotka společnosti a přirozené prostředí pro rozvoj jejích členů a členek. Konstitutivním znakem je partnerství alespoň dvou osob spojených biologickou či sociální vazbou s jednogeneračním nebo vícegeneračním aspektem. Zásadním kritériem rodiny je vzájemná péče a hospodaření. Podoba soužití osob je rozhodnutím členů rodiny, nelze preferovat konkrétní vybraný model rodiny nebo určovat formy soužití.“

Takto se pokouší definovat rodinu nová koncepce rodinné politiky, která se z popudu paní ministryně Marksové rodí na Ministerstvu práce a sociálních věcí od letošního jara.

Po úvodu následují návrhy více než dvou desítek různých praktických opatření: Řada z nich se zdá smysluplných,

Foto: © Pavel Langer / Člověk a víra

řada hodných kritiky, u mnoha schází hlubší vyhodnocení dopadů či zamýšlení nad mimoresortním kontextem, některá z nich byla v mezichase dokonce už zavedena. Rozebírat jednotlivé návrhy není úkolem tohoto textu, chceme se zde zamyslet nad jejich filosofií.

Největší nevoli a překvapení vzbudil právě onen koncepční úvod, pokoušející se formulovat novou vizi rodinné politiky. Ano, jde o materiál výchozí, pracovní, a jistě se během těch několika měsíců, co

nad ním debatují týmy odborníků, v lecčems proměnil, snad i k lepšímu.

Myslím však, že již tyto pracovní teze v mnohém odhalují smýšlení svých tvůrců, a bude proto vhodné zamyslet se nad tím, jak oni formulují svá východiska. Vezmeme-li totiž výchozí teze nové koncepce vážně, pak to znamená, že za rodinu má být napříště považována v podstatě jakákoliv nejméně dvoučlenná skupina osob, které spolu bydlí. Je takové vymezení rodiny dostatečné? Je opravdu výsledkem společenského konsensu? Skutečně si právě takhle představujeme ideál, k němuž chceme jako společnost spět a vést k němu své děti?

Nalézt odpovídající definici rodiny je jistě obtížné, jak přiznává i *Národní zpráva o rodině* (2004), která předcházela schválení dosud platné vládní prorodinné koncepce. Přesto však se tvůrci tehdy pokoušeli definici hledat, a to definici,

založenou na pojmenování klíčových společensky relevantních funkcí rodiny. Právě ohled na ty oblasti, v nichž rodina poskytuje společnosti nenahraditelné (nebo jen těžko a nákladně nahraditelné služby a hodnoty), má být totiž určujícím pro vymezení rodiny vůči jiným formám lidského soužití – a být také základem pro rodinnou politiku státu.

Podle této *Zprávy o rodině*, a podobně také např. podle *Národní koncepce rodinné politiky* (schválené vládou ČR v říjnu 2005), je rodinou v nejširším pojetí taková forma soužití, která obsahuje minimálně dvougenerační soužití dětí a rodičů, má trvalý charakter a vykazuje pevné vazby mezigenerační a vnitrogenerační solidarity. Čili zjednodušeně: rodinu tvoří rodiče s dětmi.

Proč a na základě jakých dat se ministerstvo domnívá, že taková definice rodiny již není relevantní? A na základě jakého mandátu je přepracována platná vládní koncepce? A proč se tak děje v ústraní, bez řádné veřejné rozpravy? Proč jejímu zadání nepředcházelo žádné vyhodnocení koncepce minulé, ani žádná zpráva o aktuálním stavu české rodiny, jako tomu bylo v roce 2004?

Ano, v současnosti lze napříč celým západním světem pozorovat snahy o co nejširší vymezení rodiny tak, aby pokrývala jakoukoli formu soužití bez závislosti na mezigeneračním elementu, na přítomnosti dětí či na jakékoli institucionální vazbě. Je však takové vymezení dostatečné? Abychom mohli odpovědět, musíme nejprve uvažovat o tom, jaké jsou ony nenahraditelné či jen obtížně nahraditelné funkce, které společnosti „umí“ dodat právě jen funkční a zdravá rodina.

Proč podporovat právě rodinu?

Tou hlavní rolí rodiny je nepochybně role biologicko-reprodukční. Zkrátka, zajištění reprodukce obyvatelstva a generační výměny je – a i do budoucna bude – neseno především rodinou. Je-li tedy přirozená reprodukce stále závislá na existenci rodinného soužití, je logické, aby právě tato funkce rodiny byla v centru pozornosti rodinné politiky.

Neméně společensky významná a pro zdravý vývoj budoucí generace klíčová je výchovná a socializační funkce rodi-

ny, tedy příprava dítěte na život ve společnosti. I přes různost v chápání povahy této role a vhodnosti a míry případné socializace dětí mimo domov panuje dnes ve světě základní shoda, že sféra výchovy je primární věcí rodiny – a že její plná náhrada jinou institucionální formou s sebou vždy nese riziko ohrožení zdra-

Stát má podporovat rodinu nikoli z jakéhosi staromilství či kvůli ideologii, ale proto, že společnost potřebuje ovoce života zdravých fungujících rodin – zdravé a dobře vychované děti.

Pouť rodin na Svatém Kopečku
Foto: © Pavel Langer / Člověk a vira

vého rozvoje dítěte. Jinými slovy, zdravá fungující rodina je stále nejlepší zárukou výchovy zdravých a na život připravených dětí. Jakékoli jiné řešení je rizikovější, obtížněji realizovatelné a také nákladnější.

Právě tyto základní funkce rodiny ve vztahu ke společnosti jsou pro její přiměřenou definici klíčové. A potvrzuje to i literatura. Tak např. podle dnes již klasické učebnice *Sociální politika* Vojtěcha Krebbse je za rodinu nejčastěji považován „soubor společně bydlících a hospodařících manželů nebo partnerů s dítětem nebo dětmi nebo jednoho rodiče s dítětem nebo dětmi“. Tedy opět: rodina

jsou především rodiče (či rodič) spolu se svými dětmi!

Stát totiž má podporovat rodinu nikoli z jakéhosi staromilství či kvůli ideologii, ale má tak činit zcela pragmaticky právě proto, že společnost a stát naléhavě potřebují „výsledek“, produkt, ovoce života zdravých fungujících rodin – a tím jsou zdravé a dobře vychované děti! Stále ještě si je totiž stát neumí opatřit jinak, a nebo jen za cenu vyšších nákladů a dalších rizik a společenských deformací.

Východiska rodinné politiky

Rodinná politika pak má být podporou rodiny nikoli „na úkor“ někoho jiného, nikoli preferováním určitého typu lidského soužití před jinými, nýbrž má být kompenzací a spravedlivějším oceněním všeho toho „neocenitelného“, co lidé žijící v rodině dobrovolně investují do rodiny a do svých dětí, a potažmo i do budoucnosti těch, kteří z těch či oněch důvodů děti nevychoávají.

Výchova dětí je totiž investicí, nikoli kratochvílí, a to investicí do budoucnosti celé společnosti! Rodiče nevychoávají děti pro sebe a pro svou zábavu, vychovávají v nich budoucí aktivní občany, řádné členy společnosti, příští daňové poplatníky.

Zatímco tedy sociální politika a její opatření se vztahují primárně k podpoře konkrétních rodin a jejich členů ve stavu sociální nouze, rodinná politika by měla být komplexním systémem podpory, směřujícím k posílení schopnosti rodin plnit všechny své přirozené funkce a dále je rozvíjet. Jinými slovy, dlouhodobým cílem rodinné politiky je institucionální podpora vzniku a fungování zdravé funkční rodiny.

V situaci, kdy rozhodnutí mít či nemít děti je často považováno za soukromou věc rodičů, kterou společnost (ani stát a jeho politika) nikterak neovlivňuje ani neupřednostňuje, je rodina vychovávající děti strukturálně znevýhodňována oproti jiným formám soužití. Je-li veškeré jednání státu vztaheno k jednotlivci, nikoli k rodině, a rodina je chápána jako pouhá skupina jednotlivců, nedochází tím zároveň k její diskriminaci? Což nemá i tato dlouhodobě nepříznivá situace rodin za následek pokračující pokles porodnosti?

V takové situaci by veřejný, celospolečenský zájem na podpoře a obnově rodiny jako místa, kde se předává a formuje nový život pro celou společnost, měl být přirozeným podnětem pro tvorbu přiměřené rodinné politiky. Ta by se měla pokusit formulovat taková opatření, která by upevnila místo rodiny ve společnosti a poskytla rodinám kompenzaci nákladů na výkon jejich funkcí, resp. „ocenění“ tohoto výkonu. Obávám se, že tato optika v nové ministerské koncepci zcela schází.

Jistě, stát se nepochybně snaží pomáhat, ale s jakým hlavním motivem, jakou prioritou? Má tolik skloňované „sladování rolí“ znamenat, že rodičům s dětmi se např. co nejvíce přizpůsobí trh práce? Nebo spíše jde o to, aby rodina a děti nebyly jednotlivcům na překážku v jejich profesní seberealizaci, v jejich kariéře?

Mějme odvahu formulovat ideál

Nelze přehlížet ani sociologicky prokázanou skutečnost, že s ohledem na stabilitu partnerského svazku všechny své klíčové socializační, ekonomické a regenerační funkce nejlépe plní rodina založená

na manželství. Poctivá koncepce rodinné politiky by měla nechat tento argument jasně zaznít. Stát jistě musí respektovat i jiné formy soužití, musí lidem umožnit svobodně se rozhodnout, jak chtějí žít. Stát by však měl mít odvahu dát ve své rodinné politice jasně najevo, jaká forma uspořádání partnerských vztahů je – s ohledem na naplňování oněch klíčových rolí! – empiricky nejosvědčenější, a tedy nejvhodnější.

Nikdo nikomu přece nebrání, aby za „svou rodinu“ považoval kohokoli, koho nechá žít pod svou střechou, nicméně z hlediska státní rodinné politiky nechtě je rodina definována právě z hlediska svých nezastupitelných rolí, přinášejících užitek celé společnosti.

Mějme odvahu formulovat ideál, přesto, že jeho následování je nesnadné a mnozí v zápase o něj selhávají. Říci, že určité uspořádání mezilidských vztahů je z hlediska prospěchu dětí zkrátka vhodnější, není diskriminací, nebere nikomu svobodu zařadit se podle svého – a pak za svá rozhodnutí a jejich důsledky nést zodpovědnost.

Dovolím si závěrem parafrázovat C. S. Lewise, který v eseji o kněžství v církvi (1948) vůbec nepopíral fakt, že mnohý muž může být velmi špatným manželem. „Věci však nepomůžeme,“ varuje Lewis, „pokusíme-li se vyměnit či zrušit role.“ Ano, muž může být špatným tanečníkem. Napravit to však lze jen tím, že bude pilněji navštěvovat taneční hodiny; nikoli tím, že na tanečním parketu začneme od nyníška ignorovat rozdíl pohlaví a zacházet se všemi tanečníky jako s bezpohlavními bytostmi. „To by snad bylo neobyčejně rozumné, civilizované a osvícené, jenže pak už by to zase nebyla rodina...“

David Floryk

David Floryk, český politik, novinář a publicista, předseda spolku Ostrava pro život

ČAPÍ DOBRODRUŽSTVÍ

Neochabující snaha současné populární kultury vyličit homosexuální životní styl jako další podobu rozmanitosti a její pohled na mateřství mimo manželství jako úctyhodnou volbu – alespoň pokud jde o dospělé ženy –, kazí jinak hezkou animovanou komedii „Čapí dobrodružství“, která se právě promítá v našich kinech.

Ačkoli části, které tato poselství předávají, jsou stručné, měli by si i dospívající držet od tohoto filmu odstup. (Jak následný popis objasní, budou se o film zajímat v první řadě nejspíš právě oni.) Film režisérů Nicholase Stollera a Douga Sweetlanda (Stoller také napsal scénář) vypráví o ambiciózním a sebevědomém čapovi jménem Junior. Když ho šéf Hunter pověří, aby převzal vedení zásilkové služby, v níž jeho ptačí druh nyní pracuje namísto nošení dětí, Junior je na vrcholu blaha. Alespoň do chvíle, kdy Tulip, lidský sirotek, který se před dávnou dobou

dostal mezi ptáky, překazí jeho plány tím, že omylem uvede do provozu nepoužívaný čapí stroj na výrobu dětí.

Junior a Tulip se snaží dostat takto vyrobenou holčičku k jejím určeným rodičům, Sarah a Henrymu, a k jejímu bráškovi Nateovi, než bude tato chyba, která by jim zničila kariéru, odhalena. Jejich cesta je okořeněna určitými pozitivními, zjevně pro-life hodnotami. Jelikož děti jsou roztomilé, nevysloveným, nestydatě sentimentálním ponaučením může být: Věci v krabicích jsou podružné. Ale na poslední chvíli vložená homo-

sexuální agenda spolu s pomýleným dobrovolným přijetím role svobodné matky jsou občas vtipné, ale převážně trapné a zcela nevhodné pro svou cílovou skupinu dětí. Pouze díky stručnosti a způsobu podání tohoto nevhodného materiálu není „Čapí dobrodružství“ nevhodné úplně pro všechny.

Film obsahuje letmé záběry schvalující homosexuální chování, svobodné mateřství a některé potenciálně problematické situace.

<http://www.catholicnews.com>
Přeložil Pavel Štíčka

O TIBETSKÝCH VLAJKÁCH

Při příležitosti návštěvy čínských představitelů a nyní při návštěvě dalajlámy se u nás zvedla kritika čínské vlády kvůli její politice vůči Tibetu. I na řadě veřejných budov se objevily tibetské vlajky.

Někteří se k nadšení pro svobodu Tibetu stavějí kriticky: jednak podle nich podpora Tibetu ohrožuje hospodářskou politiku vlády, jednak byl původní režim Tibetu problematický. Nejsem odborník ani na jednu z těchto otázek, ale kladu si otázku jinou: opravdu je současný stav Tibetu hlavním důvodem ke kritice Číny?

Čínských křesťanů je poměrně hodně a jejich počet narůstá: podle posledních čísel jde asi o 100 milionů lidí: na nedělní bohoslužby tu chodí více lidí než v celé Evropě. Nicméně čínská vláda vytrvale proti křesťanské víře bojuje. Dalo by se čekat, že v dnešní době, kdy se Čína otevírá a navazuje kontakty s celým světem, nastanou volnější poměry. Ale opak je pravdou: perzekuce stoupá. Na ráně jsou hlavně katolíci.

Stejně jako v jiných zemích (také u nás), i v Číně se komunisté pokusili potlačit katolickou církev jakousi náhradní, tzv. vlasteneckou „církví“ resp. sdružením. Vznikla dvojkolejnost, která trvá už 60 let. Ateistická komunistická stra-

na připouští náboženství jen v úzkých, státem kontrolovaných mezích: Vatikán její autoritu přirozeně odmítá. Z odhadovaných 10–13 milionů katolíků se asi polovina účastní bohoslužeb v domácích kaplích. Také protestanti se dělí na státní církve a podzemní církve, které sdružují asi dvě třetiny z 60 milionů věřících. Úra-

Za podávání přijímání jsou kněží odsuzováni k nuceným pracím, biskupové jsou postihováni za domácí mše, řeholnice jsou nuceny k odvolávání svých slibů.

dy se v posledních letech snaží křesťanské svatyně zneviditelnit, strhávají kříže a leckdy celé střechy.

Letos na podzim se očekává zostření státní politiky vůči církvím. Duchovní všech směrů se budou muset registrovat v čínské státní „církvi“ a získat příslušný certifikát; bez toho nebudou smět vykonávat duchovenskou činnost. Budou patrně zakázány náboženské aktivity na „nepovolených místech“, což je úder

proti pololegálním podzemním bohoslužbám. Budou se také přísněji sledovat dary z ciziny, což postihne církevní dobročinné iniciativy.

Současně přitahuje na poli soudních represí. Za podávání přijímání jsou kněží odsuzováni k nuceným pracím, biskupové jsou postihováni za domácí mše, řeholnice jsou nuceny k odvolávání svých slibů a učitelé i studenti k odvolávání své víry. Domy, kde se konají mše, jsou přepadány policií a bohoslužby zesměšňovány členy komunistické strany. Agentura *Fides* uvádí, že perzekuce „tajné Církve“ nabývá alarmujících dimenzí: za poslední tři roky zmizelo šest biskupů a desítky kněží byly odvedeny policií; kostely jsou ničeny.

Nikomou nevytýkám, že se vyjadřuje k otázce Tibetu. Zdá se mi ale, že bychom kvůli tomu neměli opomíjet utrpení jiných lidí, jemuž – alespoň my starší – ze zkušenosti lépe rozumíme. Jak říká svatý Pavel v listě Galatským – číňme dobře všem, především však svým vlastním.

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Anna Penna FSP: Moje první přijímání

Knížička pro děti, které přistupují poprvé k svatému přijímání. Může být použita jako drobná pomůcka k prožití jedinečné události jejich života a v dalších dnech jim tento okamžik připomenout a prohloubit ho. *Brož., 16 str., 25 Kč*

Milosrdní dojdou milosrdenství. Světový den mládeže Krakov 2016

Kniha vzpomínek na neopakovatelné zážitky ze Světového dne mládeže v polském Krakově. *Brož., 191 str., 160 Kč*

Paolo Gulisano: C. S. Lewis. Ve světě fantasy a evangelia

Kniha vtahuje čtenáře do života spisovatele C. S. Lewise, který se pod vlivem svého přítele J. R. R. Tolkiena znovu navrátil ke křesťanství, což ovlivnilo jeho následující tvorbu. Dává nahlédnout do světa jeho víry a vnitřní svobody a skrze tuto optiku číst jeho nádherné příběhy. *Váz., 264 str., 279 Kč*

Jak to vidí Tom Hoopes

Snadný úkol katolíků evangelizovat

Nestačí prokazovat lásku bez pravdy či pravdu bez lásky. Katolíci by měli dělat obojí: Prokazovat pravdu i lásku. Prokazovat druhým lidem úctu a vědět respekt.

Bůh naší generaci nahodil pomalý míček, výhodnou střelu v baseballu, který můžeme snadno skvělým způsobem zasáhnout. Pokud se nebudeme příliš obávat odpalu. Křesťané v jiných dobách měli těžký úkol: Museli čelit řecké filozofii, římskému státnictví nebo osvícenství. Čemu věří naši odpůrci?

Popírají, že děti mají právo na život. Žijeme v době pozoruhodných pokroků ve fetální chirurgii, v době, kdy lidé na internetu sdílejí snímky z ultrazvukového vyšetření. Dokonce máme i 3D tisk, aby nevidomé matky mohly „vidět“ snímek z ultrazvuku. Těžko lze činit něco zřetelněji horšího a destruktivnějšího, než je podpora potratů. A příznivci potratů to vědí. Mění strategii, kdy se tomuto tématu vyhýbali, a nyní potraty hrdě oslavují. Naším úkolem je hájit právo na život a zároveň pomáhat matkám, které potřebují zabezpečení a podporu. A už v tom děláme obrovské pokroky.

Odmítají vědecké poznatky o chromozomech. Prostá schopnost rozlišovat mezi chlapci a dívkami se stále více stává obětí ideologie. Situace dospěla až k takové parodii, že časopis *Time* otiskl článek „Těhotenství mého bratra“ o tom, jak skupiny LGBTQ protestují proti tomu, že člověk oděný jako žena je považován za ženu místo za *male-to-female transgendera*, a jak střední školy začínají umožňovat studentům, kteří se narodili jako chlapci, soutěžit ve sportu s dívkami.

Stejně jako problematika práva na život toto není záležitost víry, ale vědy. Přehled vědeckých studií o těchto otázkách prokazuje, že tvrzení, že nějaký člověk může být muž uvězněný v ženském těle nebo žena uvězněná v mužském těle, není podpořeno vědeckými důkazy.

Hnutí LGBTQ je nyní možná na vzestupu, ale ne na dlouho.

Sexuální revoluce poškozují celou generaci. Zamyslete se nad tímto: Říkají, že sex je pro zábavu. Důkazy však říkají

něco jiného. Existuje tolik varovných signálů ohledně předmanželského sexu, že je těžké vyjmenovat je všechny. Je tu epidemie pohlavních nemocí, která dosahuje „alarmujících rozměrů“. Je tu epidemie pornografie a její důsledky, kritizované v časopise *Time* a ve *Wall Street Journal*. Jak uvedla Mary Eberstadtová ve své knize *Adam a Eva po objevení pilulky*: „Sexuální revoluce hluboce ovlivnila základní aspekty lidských vztahů, včetně toho, jak ženy hledí na muže a jak s nimi jednají i jak muži hledí na ženy a jak s nimi jednají; a ochromila také plnění jednoho z nejdůležitějších úkolů, který muži a ženy sdílejí – chránit děti před silami, které by jim mohly ublížit.“

Neuvědomují si, že manželství by mělo být věrné a nerozlučné. Důsledkem je ošklivý zmatek. Lidé rádi poukazují na případy, kdy církevní učení někoho nutí zůstat ve špatném vztahu. Ale stále častěji platí opak: Celoživotní manželství pomáhá mnohem většímu množství párů zlepšit špatný vztah a předejít rozpadu rodinného života. Této prosté myšlence se dostalo nečekané podpory v novém bestselleru Amy Schumerové *Dívka s tetováním na spodní části zad*. Katrina Trinko poukazuje na to, jak Schumerová v nepřehlédlném a zmateném vztahu svých rodičů objevuje krásu staromódního závazku.

Nevědí, že manželství by mělo být otevřené životu. To má katastrofální důsledky. Bývalo pravidlem, že silné národy

měly silnou porodnost. Teď už to neplatí. Místo toho „dnes vidíme problémy způsobené poklesem produktivní populace v průmyslovém světě, kde se politické strany vzájemně cupují na kusy při hledání řešení, jak financovat vše, nač mají lidé nárok, zejména péči o staré lidi... Tento problém dusí evropskou ekonomiku.“

Stručně řečeno, pokoušejí se oddělit lásku a pravdu. My bychom takovou chybu dělat neměli. Lidé se v přítomnosti druhých obecně snaží chovat správně – snaží se být soucitní a starostliví. Ale příliš často oddělují pravdu a lásku. Lásky bez pravdy dělá tu chybu, že potvrzuje rozhodnutí, která druzí dělají. Ale v dlouhodobém horizontu to těm druhým ubližuje. Pravda bez lásky ráda odsuzuje to, jak špatný svět je. Ale to ničemu nepomůže. Katolíci by měli dělat obojí: Prokazovat pravdu i lásku. Prokazovat druhým lidem úctu a vědět respekt.

To znamená přijímat ženy, které neplánovaně otěhotněly, a osoby, jež mají problémy se svou genderovou identitou, a pomáhat jim, aniž bychom jim vnucovali špatná rozhodnutí. Znamená to také nebojácně říkat lidem pravdu o manželství, sexu a antikoncepci s důvěrou, že je pravda osvobodí.

Míč je na naší straně hřiště. Neodpálit ho je jediný způsob, jak můžeme prohrát.

Tom Hoopes, spisovatel a publicista

<http://aleteia.org>

Přeložil Pavel Štička

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Exkluzivita našeho periodika nám umožňuje nevěnovat se tématu Jiří Brady – Daniel Herman – Dalajláma a Miloš Zeman. Takže pojďme dál. Roman Joch se na stránkách Občanského institutu zabýval otázkou o „příští pravici“: „Kdo byl neúspěšnější lídr české stranické pravice po listopadu '89? Mirek Topolánek v roce 2006. Nikdo nikdy předtím ani potom nezískal pro hlavní parlamentní pravicovou stranu tolik procent hlasů jako on. Bude-li ODS sektou věrných straníků, s ódé- esáckým smýšlením, bude parlamentní stranou; malou. Bude-li však chtít být hegemonem na pravici, musí kandidovat i nezávislé osobnosti napravo od středu, které nejsou schůze vysedávající straničtí „ódesáci“, leč mají důvěru u lidí středopravých. ANO jsem vždy vnímal jako užitečný výprask stranám pravice za jejich minulé hříchy, ale ani na chvíli jsem si nemyslel, že by mohlo být novou pravici či základem pravice příští. ANO a Andrej Babiš totiž žádnou ideologii, žádné ideje nemají, jen pragmatismus a technicismus, někdy úspěšný, někdy ne. Zřejmě nejpravivovější z celého ANO je Babiš sám. Ale proto, že není názorově ukotven, obklopil se technokraty, z nichž někteří už nějaké ideje mají. A tak například ministři Pelikán či Šlechťová v některých kulturně-morálních otázkách zastávají pozici radikální Nové levice. Paní Jouro-

vá, decentní dáma, byla proti povinným kvótám pro ženy, protože urážely její ženskou důstojnost. Pak se stala komisařkou EU – a aby se jí vůbec mohla stát –, otočila kabát a začala kvóty prosazovat. Toť **cena, již člověk platí za nedostatek názorové páteře**. Pokud se nestane něco nepředvídatelného, ANO příští volby do sněmovny vyhraje a Andrej Babiš se stane premié-

Koláž: mimi

rem. To bude jeho vrchol a zároveň začátek politického pádu. Čeští voliči totiž nejvíce trestají tu hlavní vládní stranu, která má premiéra, a o poznání méně ty ostatní strany v koalici.“

Na serveru *Aktualne.cz* vyšel pozoruhodný text s názvem: „**Hodina od Prahy a jiný svět**. V kraji chmelu není práce, místní jsou přesto nejšetřejší.“ A celé je to o dobrém správci, dobrém srdci a kněžské službě, která je vskutku příkladná:

„V zapadlém koutě Česka, uprostřed kraje chmelu, sužuje místní vysoká nezaměstnanost. Ve vesnici Liběšice jsou mnozí odkázáni na pomoc církve a potravinovou banku. Patnáct let tu slouží farář Vilém Marek Štěpán. Opravil okolní kostely a mše celebruje i v chrámech s vytřískanými okny. Otec Vilém, jak se mu tady říká, na faru třikrát týdně sváží děti z vedlejších vesnic. I proto je kostel přirozeným středobodem života v obci. ... Že jsou Liběšice na poměry Česka chudá vesnice, je vidět takřka na první pohled. S okolím ji spojuje jen asfaltová silnice s výmoly. I místní kostel, který je na nedělní bohoslužby obvykle úplně plný, potřebuje opravu. Chrám se rekonstrukce dočká už letos. Další fáze oprav za celkem 70 milionů je v plánu na příští roky. **Se složitou sociální situací místních ovšem kontrastuje zajímavý statistický údaj: v liběšické farnosti – alespoň podle výnosu z letošní tříkrálové sbírky – žijí nejšetřejší lidé.** „Místní darovali nejvíc peněz z celé litoměřické diecéze, přes 302 tisíc,“ říká hrdě starosta Valenta. „V nedalekém Žatci se vybralo pro porovnání dvacet tisíc. A to má 19 tisíc obyvatel, my jen 700,“ doplňuje ho farář. **Je třeba vzpomenout na liběšického předchůdce otce Viléma, Jaroslava Sallera, kněze svatého života.** Do velké míry jsou totiž nyní sbírány též plody jeho práce. Deo gratias.

-zd-

6. 11. Ne	32. neděle v mezidobí 2 Mak 7,1–2,9–14, Žl 17,2 Sol 2,16–3,5, Lk 20,27–38
7. 11. Po	sv. Wilibrord, biskup Tit 1,1–9, Žl 24, Lk 17,1–6
8. 11. Út	sv. Gottfried (Bohumír), biskup Tit 2,1–8.11–14, Žl 37, Lk 17,7–10
9. 11. St	Svátek Posvěcení lateránské baziliky Ez 47,1–2,8–9.12 (1 Kor 3,9c–11.16–17), Žl 46, Jan 2,13–22
10. 11. Čt	Památka sv. Lva Velikého, papeže a učitele církve Flm 7–20, Žl 146, Lk 17,20–25
11. 11. Pá	Památka sv. Martina, biskupa 2 Jan 4–9, Žl 119, Lk 17,26–37
12. 11. So	Památka sv. Josafata, biskupa a mučedníka 3 Jan 5–8, Žl 112, Lk 18,1–8

13. 11. Ne	33. neděle v mezidobí (Den Bible) Mal 3,19–20a, Žl 98, 2 Sol 3,7–12, Lk 21,5–19
14. 11. Po	sv. Mikuláš Tavelič, kněz a mučedník Zj 1,1–4; 2,1–5a, Žl 1, Lk 18,35–43
15. 11. Út	sv. Albert Veliký, biskup a učitel církve Zj 3,1–6.14–22, Žl 15, Lk 19,1–10
16. 11. St	sv. Markéta Skotská; sv. Gertruda, panna Zj 4,1–11, Žl 150, Lk 19,11–28
17. 11. Čt	Památka sv. Alžběty Uherské, řeholnice Zj 5,1–10, Žl 149, Lk 19,41–44
18. 11. Pá	Posvěcení římských bazilik sv. apoštolů Petra a Pavla Zj 10,8–11, Žl 119, Lk 19,45–48
19. 11. So	sv. Mechtilda, panna, mystička OSB Zj 11,4–12, Žl 144, Lk 20,27–40

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.